

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: Udrag fra Dramatik i udvalg

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "Dramatik i udvalg", i Heiberg, Johan Ludvig: *Dramatik i udvalg*, udg. af Jens Kr. Andersen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 573. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibergjl04val-shoot-idm140721242626912.pdf>
(tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Dramatik i udvalg

adskillige tyske Bøger: som det fremgår af fortsættelsen, tænkes nok »snarest« (s. 44 l. 2 fn.) på den pietistisk prægede sekt Herrnhuterne el. Brødremenigheden; de omtalte bøger kan da have indeholdt nogle af sektens stifter og leder N. L. von Zinzendorfs (1700-60) mange betragtninger og hymner. - *Muhammedanere (...)* *Maanen*: halvmånen er symbol for muhamedanerne (især tyrkerne); måne(lys) er en hyppigt forekommende ingrediens i den mere sentimentale del af romantisk litteratur og kunst (jf. n.t.s. 30). - *Flødeskind*: på komediens tid betragtedes f., frembragt ved kogning af fløde, som en delikatesse. - *isoleret vor Kjærlighed fra vor Tro (...)* *ikke med nogen ægte Katholik*: i katolicismen regnes ægteskab blandt sakramenterne. - *Fritænkere og Atheister*: de to ord er synonyme. - *Lutheranere eller Reformeerte (...)* *praktiske Forstand*: den reformerte kirke er betegnelsen for den retning, der ved reformationen under Zwinglis og Calvins ledelse udskilte sig fra den luthersk-evangeliske; begge typer af protestantisme kan siges at være kendetegnet ved en vis praktisk og rationel tendens (i modsætning og opposition til katolicismens mere mystiske, ceremonielle og dogmatiske præg). - *Skygger, som leve udenfor Livet*: et koncentreret udtryk for Heibergs mening om de ingemanske tragediefigurer; billedet er hentet fra - eller i hvert tilfælde beslægtet med - det berømte »hulebillede« i Platons (427-347 f.v.t.) dialog *Staten*, 514a-21b; uvirkelige væsener, illusioner. - *Herrnhuter*: se ovf. - *vor Kjærlighed (...)* *søskendeagtig*: i de herrnhutiske menigheder opretholdtes der (i hvert tilfælde officielt) en streng kønsmoral, så at fx ugifte mænd og ugifte kvinder levede skarpt adskilt (i forskellige såkaldte »kor«).